

Előfizetési árak:
 egész évre 8 kor., félre 4 kor.,
 negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára 16 fillér.
 Idei évek marékelt árák szerint.
 A lap megjelenik minden vasárnapon.
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 Hova a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Kéziratok vissza nem adatnak.
Kiadóhivatal: István-utca 9.
 Hova a lap anyagi részét illető közle-
 menyek az előfizetési pénzek küldendők.
Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL

PESTMEGYE SZABADELVÜ KÖZÖNSEGENEK HETILAPJA.

157,958 K Ujpestnek.

Ez a fenti összeg, a mai naptól fogva, a perfelvétel napjától számított kamataival együtt, kuriai ítélet alapján, Ujpest tulajdona.

Ezt az összeget gróf Károlyi Sándor, miután több felebbezésnek helye nincs, tartozik végrehajtás terhe mellett Ujpestnek kifizetni.

Ezt az összeget megnyerni nagyon nehéz volt s hogy mégis megnyertük, első sorban *Wolfner* Tivadar országgyűlési képviselő éberségének, azután dr. *Lázár* Sámuel jogi tudásának és a magas Kuria igazságosságának köszönhetjük.

Köztudomású dolog, hogy megboldogult gróf Károlyi István akkor, amidőn Ujpest községét megalapította, a *Dunapart használati jogát* Ujpest község közönsége részére örök időkre biztosította. Ezt a jogot István gróf utódja, gróf Károlyi Sándor is, egy 1893. évben kelt nyilatkozatában elismerte és megerősítette.

Köztudomású dolog, hogy ettől a jogtól, a Duna-part használati jogától, megfosztották községünket akkor, amidőn Budapest fővárosa a megveri vízművek elzárására Ujpest határából hasított ki maga számára a szükséges területet.

Megfosztották pedig azért, mert a község parthasználati jogát elmulasztotta az ötvenes-hatvanas évek előjárósága telekkönyvi bekebelezéssel biztosítani, úgyhogy Ujpest községét akkor, amidőn gróf Károlyi Sándor is, a székesfőváros között a kisajátítási pör megindult, még a kisajátítási összeírás-

ból is törölte a minisztérium, a budapesti királyi törvényszék pedig, e törlés következtében, a kereseti jogával is elutasította, amit a királyi tábla szintén megerősített.

De nemcsak a Duna-part használati jogától fosztották meg, hanem bármi néven nevezendő kártalanítási igényétől is elütötték köz-égünket.

Elütötték pedig azért, mert Ujpest akkori bírója Tanos Pál, a község nevében, gróf Károlyi Sándorral szemben *lemondott minden kártalanításról*.

És itt lép előtérbe *Wolfner* Tivadar országgyűlési képviselőnek azon ébersége, erős akaratu fellépése és szívós buzgólkodása, amely Ujpest vesztett ügyét dírdalra vezette, amely Ujpestnek 157,958 koronát szerzett.

Wolfner Tivadar ugyanis először a község képviselőtestületében, azután a vármegyénél bebizonyította azt, hogy akkor, amidőn vagyon szerzésről, avagy vagyronról való lemondásról van szó, a község bírójának nincs se szerzési, se lemondási joga, mert arra a törvény értelmében csak a képviselőtestület jogosult; ezt a község bírója csak akkor teheti, ha olyan képviselőtestületi határozatra hivatkozhatik, amely őt a vagyon szerzésre vagy a vagyronról való lemondásra felhatalmazza,

Miután pedig Ujpest képviselőtestülete ilyen határozatot nem hozott: Tanos Pál bíró eljárása jogtalannak, érvénytelennek nyilvánított s a közigazgatási hatóság által megsemmisített.

Ugyancsak *Wolfner* Tivadar országgyűlési képviselő közbenjárására ekkor Ujpest-

képviselőt *Lázár* Sámuel dr. fogadta el, s alapos előtanulmányok után s nagy jogi tudásával kivivott annyit, hogy a Kuria kimondotta, miszerint a községtől elkobzott Dunaparti használati jog olyan vagyont képez, a melyért kártalanítás jár s egyszersmind kijelentette, hogy abból a 674,610 forintnyi kisajátítási összegből, amelyet gróf Károlyi Sándor részére a székesfővárossal szemben megítélt, legalább 128,000 forint, kártalanítás címén, Ujpestet illeti meg.

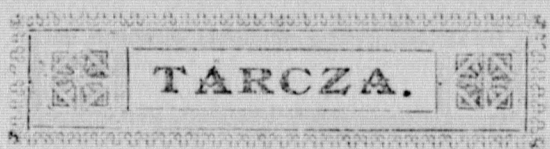
Miudnyáján tudjuk, hogy gróf Károlyi Sándor még ekkor sem ismerte el jogainkat, hogy ismét perre került a dolog.

Örömmel közöltük, hogy a budapesti királyi törvényszék 1901. június 27-én hozott ítéletével 315,917 korona és kamatai megfizetésére kötelezte a gróft de — a királyi tábla, Ujpestet kereseti jogával másodsor is elutasította s gróf Károlyit a kártalanítási összeg megfizetése alól felmentette.

Végre a Kuria akként fejezte be az évekig húzódo pört, hogy ítéletileg kimondotta, miszerint a budapesti törvényszék által megítélt 315,917 korona kártalanítási összegnek *a fele a Duna-part tulajdonosát, a másik fele pedig a használati jog tulajdonosát* illeti meg.

És így gróf Károlyi Sándor tartozik Ujpest községének, a Duna-part használati jogért való kártalanítás címén 157,958 koronát s ennek a perfelvétel napjától számított 5% kamatait végrehajtás terhe mellett 15 nap alatt kifizetni.

Midőn e kedvező hírt Ujpest község

A tábornok karperece.

Elbeszélés. Írta: Brankovics György.
 (Folyt. és vége.)

II.

Ujra lepergett két esztendő és kezdetét vette a magyar nemzet újjászületése, a magyar állam újjáalkotása. Petőfi „Talpra magyar”-ját nyomon követte a Czuczor Gergely „Riadója” s mi mindnyájan megértettük és követjük ama szótátot:

Sikolt a harezí síp, riadj magyar, majd
 Csátára hi hazád, kifent aczélt ragadj!
 Villám fesse a szabadság hajnalát,
 S fúrossze vérbe a zsarnok faj békóját.
 Él még a magyarok Istene!
 Jaj annak, ki feltámadt ellene.
 Az isten is segít, ki bír velünk?
 Szabad népek valánk s azok legyünk.

Nos hát megragadtuk az aczélt. Én a magyar testőrségből meutem egyenesen a honvédszázló alá, Pongrácz a fiatal feleségétől vált meg, hogy a haza védelmében résztvegyen. Görgey hadseregében szolgáltuk végig mindketten a szabadságharcot. — Ott voltunk közelében fényes fegyvertetteinek elcséjénél. Jellasiék tartalék seregének megsemmisítésénél s ott voltunk már mint őrnagyok ama sötét felhő leereszkedésénél,

a mely összes dicsőségét elhomályosította, a világosi fegyver letételénél.

E napon mindnyájan éreztük, hogy:
 A magyarnak nincs már többé hazája,
 Elbujdoshat már ő a nagy világba,
 A temetés roppant volt és nagyszerű,
 Százezernél több volt ott a kesergő.

A legjobban kesergett azonban Pongrácz barátom, a ki e napon nemcsak a hazáját, hanem a feleségét is elvesztette.

Köztudomású dolog ugyanis, hogy a világosi fegyverletétel után Görgey alparancsnokait, tábornokait és a tiszteket eleinte Nagyvárad felé vitték, majd Békésgyulára kísérték az oroszok s ott gróf Neiperg tábornoknak s osztrák esapatparancsnoknak adták át, a ki azután az osztrák hadbírószág elé, ez pedig vagy az akasztófára vagy a börtönbe, vagy közönséges bakák-ként Olaszországba küldött mindnyájunkat. Hadbíráinknak különös kegyéből s egy ismeretlen jóakarónk közbenjárása folytán az utóbbiak közé tartoztunk mi is, már t. i. én és Pongrácz.

Hasztalan énekelgettük a többi besorozott magyar fiuval, hogy:

„A gőzösnek nyolcz kereke,
 Báresak összevissza törne,
 Hogy engemet el ne vinne,
 Arra az idegen földre.”

A gőzös kerekéi nem törtek össze, minket pedig kit huzárnak, kit bakának tényleg elvitték.

Az indulás előtti nap reggelén, a mikor valamennyien azt sóhajtottuk:

„Isten hozzád kedves hazám határa,
 Száljon áldás földed minden porára!
 Isten hozzátok, magyarok véreink!
 Fáj szívünk, de nem hullnak könyeink.”

oda jött hozzám Pongrácz és egy levelet adott elolvasni. Nagyon nyugodt volt, de a tekintetében megint ott égett az a véghetetlen fájdalom, a melyet Boronkay holtteste mellett láttam a szemében.

A levél tartalma — a milyen kevésből állott — olyan megrendítő volt. A fiatal asszony meghalt s a derék vitéz katona most már: a szabadság sírjától s a hitves sírjától bucsuzott el.

Hogy milyen bánásmódban részesítettek s mit szenvedtünk Itália kék ege alatt a császári seregben: annak leírását még csak meg se kísérelm. Ahoz nagyon gyöngö az én elbeszélő képességem.

Elég az hozzá legyőztük a szenvedéseket, eltűrtük a megaláztatásokat s ismét tisztekké küzdöttük föl magunkat.

Végre elkövetkezett a Königráti esata napja. Pongrácz már ekkor százados én pedig főhadnagy voltam. Pongrácz mellett fényes kitüntetés ékesítette. A esatamezőn szolgált meg. Egy egész tüzer-üteget vett el a megelőző napok egyik esatájában az ellenségtől. Az ő vitézsége azonban meg nem akadályozta a poroszokat abban, hogy minket Königráztól Pozsonyig ne kergessenek.

Az utolsó ugynevezett Blumenau esatánapján mint ezred segédtiszt jelentést vittem a főhadi szállásra Pozsonyba, a esatát egyik részén lovagoltam vissza az ezredem-

lakosságának tudomására hozzuk, nem zárkozhatunk el azelől, hogy hálás köszönetet ne mondjunk *Wolfner Tivadar* országgy. képviselőnek s dr. *Lázár Sámuel*nek, a község jogi képviselőjének; s nem zárkozhatunk el az elől sem, hogy ne hangsúlyozzuk és ki ne emeljük e bonyolult pör alkalmából, a magas Kuria bölcsességét és részrehajlatlan igazságszeretét, amely minden esetre, még hatalmasabban megerősíti azt a bizalmat és tiszteletet, amellyel e legmagasabb bíróságunk iránt viseltetünk.

Ujpest község előljáróságának és képviselőtestületének pedig nem mulaszthatjuk el *rozzant vágóhidunkat* a figyelmébe ajánlani.

A mai vágóhídi állapot tarthatatlan, közgazdaságilag káros, tisztaság szempontjából minősíthetetlen s egészség tekintetében veszedelmes.

Használjuk föl ezt az összeget, amely a kamatokkal együtt körülbelül 180,000 koronát fog kitenni: az új vágóhid felépítésére.

Az ujpesti rendőri brutalitások.

A képviselőház f. é. június hó 13-ki ülésén a Szilágymegyei Diosad kerületnek országos képviselője, *Gabányi Miklós* azon kérdést intézte a miniszterelnökhöz mint belügyminiszterhez:

„Van-e tudomása a t. belügyminiszter urnak az Ujpesten napirenden lévő rendőri brutalitásokról?”

„Ha nincs, szándékozik-e vizsgálatot az elősorolt adatokból folyólag megindítani és a bűnösöket példás szigorral megbüntetni?”

Miután *Szell Kálmán* f. hó 16-án miniszterelnöki állásáról lemondott s így *Gabányi Miklós* országgyűlési képviselő kérdésére mint belügyminiszternek sem lesz alkalma válaszolni: a képviselő urnak és mindenkinék, a ki a kérdés iránt érdeklődik, mi fogunk felvilágosítással szolgálni s *Gabányi Miklós* képviselő urnak bebizonyítjuk, hogy — *alaposan felültették* azok az ujpestiek, a kik őt a kérdésnek az országgyűlésen való felvetésére felkérték.

Gabányi Miklós képviselő kérdését megelőző beszédjében az állítja a t. Ház nyit ülésén, hogy:

„Az ujpesti kerületi kapitány nem telje-

hez. A hejt testekkel borított szomorú hegyoldalra lassan lezállt a homály s megkezdődött a csaták végjelene: a sebesültek felszedése.

Mindenünnen jajszó és nyögés szállt felém.

Egyszerre közvetlen közelemben valami különös, szinte félelmetes csoport térdelt és tisztán hallottam a mint egy gyöngé, de haragtól remegő hang kiáltotta: — Vad állatok!

Eleget tudtam! A csatátér hiénái végeztek ott piszkos munkájukat.

Sarkantyumat tövig vágtam lovam oldalába s a szegény állat vad vágatással, horkolva rohant a hely felé.

Leugrottam a nyeregből és revolverem előrántva a bestiák közé lőttem. Az egyik gazember összeroskadt, kettő pedig elmene-kült a homályban.

A földön szétszórva rabolt ékszerék és egy pénztárcza hevert.

Lövésem jól talált és úgy látszik éppen a kellő pillanatban jött, mert a földön vonagló haldokló fosztogató még akkor is ott szorongatta jobb kezében élesre fent kését, balkezevel pedig egy súlyosan sebesült katonatiszt csuklóját tartotta göresösen átszorítva.

A sebesült egészen ki volt már fosztva, az utolsó pillanatban azonban a rabló észrevette, hogy a tiszt jobbkezeinek csuklóján még egy arany karpereczet visel.

A gazember röviden akart végezni a szerencsétlennel, a kezefejét egyszerűen le-

síti a kötelességét; nem ügyel jóformán semmire; inspekezió ott soha sines; az ujpesti lakosok, attól a rendőrségtől, a melyet ők tartanak, ők fizetnek, a legnagyobb visszaéléseket, a legnagyobb brutalitásokat kénytelenek eltűrni s a rendőrség Ujpesten valósággal sanyargatja a békés polgárokat.

E vádakkal szemben Ujpest összes *békés* polgárainak a nevében kijelenthetjük, hogy Ujpesten soha sem volt tapintatosabb, humánusabb rendőrkapitánya: mint *Kolozsváry Gyula* rendőrtanácsos.

Ujpest összes *békés* polgáraival, mint korona tanukkal bizonyítjuk, hogy az ujpesti rendőrkapitány, *Kolozsváry Gyula* rendőrtanácsos nemcsak híven teljesíti a kötelességét, hanem dacára annak, hogy rendkívül kevés közeg fölött rendelkezik, a közbiztonságnak, a közrendnek, a közegészségügynek, még az olyan ágaira is ügyel, a melyeket elődje elhanyagolt.

Diosad híres képviselőjének becses tudomására hozzuk még azt is, hogy Ujpesten egyetlen *békés* polgára sem fordult soha az ujpesti szerkesztőségekhez azzal a panasszal, hogy *Kolozsváry Gyula* rendőrtanácsos avagy rendőrközegei részéről visszaéléseket avagy brutalitásokat lett volna kénytelen eltűrni.

Ujpest *békétlen* polgáraira persze nem hivatkozunk, ezekről nem beszélünk, ezeket csak vegye jövőben is *Gabányi Miklós* képviselő ur becses pártfogásába, ha azt hiszi, hogy parlamentáris babérokat fog velük és általuk aratni: annyit azonban megsuguunk a képviselő urnak, hogy még ezek a *békétlen* polgárok sem panaszkodtak a helybeli hírlapokban arról soha, hogy rendőrségünk sanyargatta volna őket, már pedig köztudomású dolog, hogy Ujpesten éppen a *békétlen* polgárok még akkor is a hírlapokban szólalnak föl, ha nincs igazuk, ha törvényes elbánásban részesültek, hát hogyné öntötték volna ki a keservüket a nagy közönség előtt akkor, amikor állítólag igazuk volt, amikor brutalitást lettek volna kénytelenek elszenvedni!

Igaz, *Gabányi Miklós* képviselő ur *két esztendővel ezelőtt történt* példákra is hivatkozott.

Feltéve, de meg nem engedve, hogy a két év előtt történt példákhoz tényleg rendőri brutalitás tapad: azt kérdezzük *Gabányi Miklós* urtól, milyen igazságérzettel mond-

akarta metszeni, hogy a karpereczhez hozzá jussom. Szerencsére azonban még ideje korán érkeztem rovorevemmel.

A sebesült Pongrácz volt. Két lövést kapott a harez hevében.

Gyógyulása sokáig tartott, de három hónap múlva alezredesi ranggal a vezérkarba osztották be, mint kiváló képességű tisztet; később a magyar honvédséghez helyeztette át magát velem együtt s itt ismét a saját érdemei révén emelkedett fokról-fokra egészen a mai díszes állásáig, és mindenki szereti, tiszteli, aki megismeri nagy jellemét és becsületes jó szívet.

A hosszú küzdelmes évek alatt azonban mindig egyedül maradt, — nem lett hűtlen első szerelméhez. Nem házasodott meg másodszer, pedig lett volna elég alkalma rá a hatalmas szép katonának.

A karpereczről azonban soha — egy pillanatra sem vált meg. Önöknek feltűnt, uraim, hogy a tábornok különös szeretettel tekint arra az ékszerre.

Igazuk van, uraim. Azt a tekintetet én is ismerem és mindannyiszor megdobban tőle a szívem, mert abban a tekintetben egy igazi hősi léleknek, egy talpig egész férfinak a törhetlen hűsége él.

Ime, ez a tábornok karpereczének a története.

A tábornok már jobb hazába költözött az elbeszélő ezredessel együtt, a történetet azonban én, mint az elbeszélés elején említett s a tábornokot hűségével vádoló hadnagy, ime megörökítem.

hatta a t. Házban, hogy „Ujpesten napirenden vannak a rendőri brutalitások?” És ha napirenden vannak, mért nem hivatkozott idei, avagy mult évi rendőri brutalitásokra?

Gabányi Miklós képviselő ur észjárását, logikáját követve, a XX-ik század végén, a képviselő ur ük-unokája elé is azzal léphetne valaki, hogy azokért az alaptalan vádakért, melyek a folyó évi június hó hó 13-ki interpellációban elhangzottak, ő, az ük-unoka tartozik felelősséggel.

Am lássuk közelebről azokat a példákat.

Azt mondja, hogy *Orosz Samu* nevű rendőrtisztviselő két évvel ezelőtt visszaélt a hatalmával, mert egy kávéházban három urat csak azért, mert fennhangon beszélgettek, bilinesekbe veretett és a rendőrségre vitetett.

Ebben az ügyben ma f. hó 18-án van a tárgyalás, ekkor majd kiderül, hogy azok az urak csak fennhangon beszéltek-e a kávéházban, vagy másképpen is beszéltek. Ennek a tárgyalásnak a végét *Gabányi* képviselő ur is bevárhatta volna épügy, mint ahogy mi bevárjuk. Ha pedig azért védte a három urat a t. Ház magas színe előtt, hogy az érdekükben erkölcsi pressziót gyakoroljon, avagy hogy előre a részrehajlás bélyegét üsse a vizsgálattal megbízott ujpesti rendőrkapitányra: akkor nagyon rosszul fogja föl országos képviselői hivatását s még rosszabbul gyakorolja azt.

Hogy a részeg ember pártfogóit csak azért kísérték be a rendőrségre, csak azért büntették meg öt napi fogsággal, mert a rendőrnök azt mondták, hogy ne bántsa azt a részeg embert. Ezt *Gabányi Miklós* képviselő ur maga sem hiszi, mert ő is tudja, ő is tapasztalta, hogy a mi közönségünk nagy része, minden utcái botránynál a rendőrség ellen szokott fordulni s a botrány okozójának a védelmére szokott kelni és hogy ilyenkor éppen nem válogatós a kifejezésében. A közönség ama bizonyos részének a rendellenességét, a neveltelenségét, éppen az országgyűlési képviselőnek nem volna szabad pártolni. A részeg ember pártfogóinak az ítélet ellen, ha sérelmes volt rájuk nézve, jogukban állott a felebbezés s azt talán *Gabányi Miklós* képviselő ur sem meri, vagy akarja állítani, hogy az összes fellebbezési fórumaink részrehajlók s igazságtalanok.

Hogy az ujpesti rendőrség *Békefi Lajos* nevű hírlapíró, egy felbérelt részeg ember által megverette csak azért, mert Békefire, a ki lapjában az elkövetett brutalitásokért támadta a rendőrséget, haragszik.

Ez igazán nevetséges dolog!

Nem lenne szíves *Gabányi Miklós* képviselő ur megnevezni azt a lapot, a mely *Békefi Lajosé*, s a melyben támadta az ujpesti rendőrséget?

Ha ezt megnevezni képes, akkor mi is elmondjuk, hogy miért kísérték be *Békefi Lajos* urat a rendőrségre s azt is megmondjuk miért és mikor kért boesánatot az ujpesti rendőrség kapitányától?

Alaposan felültették *Gabányi* képviselő urat azzal is, hogy az ujpesti rendőrségen soha sines inspekezió. Mi nagyon sokszor meggyőződünk róla, hogy van. A képviselő ur is könnyen meggyőződhetik. Jöjjön ki egy éjjel Ujpestre és szavalja el az interpellációját például az Árpád-ut magaslatán, rögtön megtapasztalhatja, felveszik-e a jegyzőkönyvet véle vagy nem?

A legesufosabban ültették fel azonban *Gabányi* képviselő urat akkor, a midőn elhítték véle, hogy Ujpest község főjegyzője telefonált neki s azt kérdezte tőle megteszie-e az interpellációját, mert bejönnek a képviselőházba.

Határozottan kijelentjük, hogy Ujpest község főjegyzője nem telefonált a képviselő urnak.

Határozottan kijelentjük, hogy f. hó 13-án csak egy ujpesti ember volt a képviselőház karzatán. Ez az egy ember Gabányi Miklós ur pártfogoltjai közé s Ujpest békétlen polgárai közé tartozik s több mint valószínű, hogy ez az egy ujpesti ember telefonált a főjegyző nevében. . .

Ajánljuk Gabányi képviselő urnak, hogy máskor legyen ovatosabb pártfogoltjainak és interpellációinak a megválasztásában.

H I R E K.

— **A vasárnapi munkaszünet.** A kereskedelmi alkalmazottaknak nagy örömet szerez és sok tüntetésnek vet véget *Láng Lajos* kereskedelmi miniszternek e hónap 13-án kelt 28.559. számú rendelete, a mely teljesíti a kereskedelmi alkalmazottaknak régi kérését és megteremti a *kereskedőegységek teljes vasárnapi munkaszünetét.* A hivatalos lap egyik legközelebbi száma közli az új rendeletet, a melynek intézkedései ezek:

A rendelet a kereskedelmi üzletek tekintetében két irányú intézkedést tartalmaz. Az egyik szól *Budapest* székesfőváros területére s e szerint a fővárosban az *élelmiszer elárúsításával* foglalkozó üzletek *vasárnapokon délelőtt tíz óráig tarthatók nyitva.* Egyéb üzletek *egész vasárnapon át zárva tartandók.* A *vidéken* ugy az élelmiszer elárúsításával foglalkozó, valamint egyéb üzletek délelőtt tíz óráig nyitva tarthatók. A *pékipar* az ország egész területére egységesen van szabályozva és pedig akként, hogy a *sütés vasárnapon délelőtt tíz óráig folytatható.* Tíz-től tizenkét óráig végezhető a magánosok által átadott tésztanemű vagy pecsenyeféle kísütése. Ez azonban csak erre önként vállalkozó munkás által végezhető. Tehát a *pékipari alkalmazottak munkaszünete délelőtt tíz óráig kezdődik és tart másnap reggel hat óráig.* A *borbély- és fodrászüzletekre* nézve a rendelet azt a változtatást lépteti életbe, hogy a *fodrász- és borbélyipari munka ezentúl csak déli tizenkét óráig végezhető.* A volt kereskedelmi miniszter ama rendelkezését, melylyel megengedte, hogy hideg husnemű, mint kolbász, sonka és az ugynevezett hideg főlvágott, valamint a sajtnemű vasárnapokon este hat órától kilenc óráig árusítható, az új rendelet *érvényen kívül helyezte.*

— **Rendkívüli közgyűlés.** Az „Ujpesti ipartestület betegsegélyző pénztára” rendkívüli közgyűlést tart f. é. június hó 21-én d. u. 2 órákor, melynek tárgyát az autonomia jog kihirdetése és a pénztárnál betöltendő ellenőri állásra egy ellenőr választása képezi. Ezen állásra 14-en pályáztak, nevezetesen: Dr. Fehér Mór, Mayer Jakab, Póhl Károly, ifj. Géczy Gyula, Bodnár János, Torjay Ferencz, Várady Albert, Monory Károly, Sebők Albert, Leibezig József, Szilassy József, Lendtky István, Bartha Géza, Smoll Antal. A pályázók közül a betegsegélyző pénztár igazgatósága f. hó 15-én tartott üléséből kifolyólag 4 jelöltet fog a rendkívüli közgyűlésnek ajánlani. Nevezetesen: *Póhl Károly* ipartestületi titkárt, *Géczy Gyula* ezidő szerinti betegsegélyző pénztári ellenőrt, *Schmoll Antal* betegsegélyző pénztári kiegészítő alkalmazottat és *Mayer Jakabot.*

— **Az Első Hazai Jótékony Egylet** elnökségét a belügyminiszter szabálytalanságok miatt felfüggesztette. A tagok egy része az egylet feloszlását, a másik része fenntartását óhajtja.

— **Halálozás.** Drezdner Zsanette, ujpesti kalapárusné, f. é. június hó 11-én 30 éves korában jobblétre szenderült. Temetése f. hó 12-én nagy közönség részvétele mellett ment végbe. A derék leány, aki szüleinek a fenntartásáról is gondoskodott, pihenő óráiban az irodalommal foglalkozott, regényt írt, amely arról tanuskodott, hogy finom érzéssel s ritka műveltséggel áldotta meg a Teremtő.

— **Hédervári Lehel dr.,** dr. Hédervári Soma községi és t. megyei főorvosnak fia, a mult héten Marosvásárhelyt *sikerrel letette az ügyvédi vizsgát.* Sok szerencsét kívánunk a fiatal ügyvédnek okleveléhez.

— **Panaszos levél.** Az „Ellenzéki Ujság” egy olvasója azért, mert a zenekar az

Urnapi körmenet alkalmával az ünnephez nem méltó zenés darabokat játszott, a botrányért *Illek Vince* apátplébánost tette felelőssé s azzal zárta sorait, hogy „Ugy látszik a mi apátplébánosunk többet törődik most magánügyeinek az elintézésével, mint papi állásának kötelességszerű teljesítésével, mert különben oly botrány az ő jelenlétében meg nem történhetett volna”. Az „Ellenzéki Ujság” egy olvasója vagy nagyon korlátolt vagy korlátlan eszű ember, mert normális észjárással mindenkinek be kell látnia azt, hogy Illek Vince apátplébános a körmenet alkalmával szentséggel a kezében se nem kiabálhatott a zenekarokra, se ki nem szaladhatott a menyezet alól a zenekarok rendreutasításáig; de hogy megbotránkozott az ünnephez nem méltó zenedarabokon: bizonyítja az, hogy a f. hó 14-ki körmenetnél zene már egyáltalában nem volt. Az „Ellenzéki Ujság” egy olvasója akkor járt volna el helyesen, ha a zenekarokat és a zenekarok karmestereit utasította volna rendre, mert ezek úgy látszik, nem tudnak különbséget tenni a koesmai ezéző és az isteni tisztelet között, de az apátplébánost szükségtelen s indokolatlan dolog volt papi kötelességére figyelmeztetni, mert Illek Vince apátplébános ezekkel nagyon is tisztában van, de az „Ellenzéki Ujság” egy olvasója úgy látszik semmivel sem tisztában.

— **A Pápa és a jól értesült „Rákospalotai Közlöny.”** Laptársunk, a „Rákospalotai Közlöny”, f. hó 14-én azzal a hírrrel lepte meg az egész művelt világot, hogy a római katolikus egyház feje, XIII. Leó pápa meghalt. Szerencsére, ő Szentsége házi orvosa, dr. *Lapponi* ugyanakkor ezt táviratozta a lapoknak Rómából: „Saluta optima, ossegni Laponni.” (Egészsége a legjobb, tisztelettel Laponni.) Így tehát a művelt világot nem rendítette meg a „Rákospalotai Közlöny” híre, csak mosolyra készítette a jól értesültsége.

— **Jubileum.** Az ujpesti 3. sz. postahivatal f. hó 16-án ünnepet ült. Husz évet töltött be ugyanis e napon *Ráday Antalné* szül. Cselényi Iona urhölgy az említett postahivatal vezetője, a m. kir. posta szolgálatában. Működését husz év előtt Káposztás-Megyere n kezdette meg s a mikor a postahivatalt onnan Ujpest területére helyezték át, őt továbbra is megbízták annak vezetésével. A ki ismeri (és ki ne ismerné?) a postaszolgálatot, a ki tudja, hogy mily idegrontó az a szolgálat, az velünk együtt szívólyesen üdvözlöi őt jubileuma alkalmából. Ha még megemlítjük, hogy szolgálatát mindenkor lelkiismeretes pontossággal, egy a postai vezetőség, mint a közönség teljes meglegedésére látta és látja el, panaszkönyve üres, a rovanesolások és vizsgálatok eredményét feltüntető könyv pedig csak elismerést tartalmaz, ha mindezek után neki továbbra is egészséget, kitartást és boldogságot kívánunk, egy ezekkel leróni véltük a pontos és szakavatott tisztviselővel szemben tartozó kötelességünket.

— **Rákóczi-ünnepély.** Az ujpesti „Köz-művelődési Kör” Rákóczi-ünnepélye f. hó 13-án zajlott le a kortagok esekély, de idegenek nagy érdeklődése mellett a kör nagytermében. Rákóczi „Prolog”-jának elhangzása után, a melyet *Fallos István* mondott el, a „*Danubius dalkör*” énekelt azzal a művészi tökéletességgel, a mely ez ifju, de már is elsőrangú dalkört jellemzi. Ezután *Guth Pál* a kör titkára, magvas beszédben méltatván a nagy hős érdemeit és jelentőségét, *B. Szabó Imre* az opera tagja lépett az emelvényre és gyönyörű, messze esengő hangon énekelt el egy pár saját szerzeményű kurucz-dalt, a melyeket *Erkel Gyula* kísért zongorán. A szünni nem akaró tapsvihar elhangzása után *Czeizling Jolán* művészi hegedűjátéka, *Dr. Ugró Gyulané* művészi kísérete mellett keltett nagy hatást. Miután pedig *Magyar Elemér Farkas*: „Fábián hadnagy” ez. melodramáját szavalta el a tőle megszokott verve-vel és művészettel, a „*Danubius Dalkör*” éneke fejezte be a szép és magasztos ünnepélyt.

— **Ezüst-lakodalom.** Steiner Ármán érdemes polgártársunk és neje szül. Appel Fanni f. hó 21-én tartják boldog házasságuk 25-ik évfordulóját.

— **Az ujpesti községi iparostanonez iskola** összes fiuosztályában az ez évi zárvizsgák f. é. június hó 21-én, vasárnap délután 3/4–5-ig tartatnak meg. A vizsga végez-

tével e napon d. u. 5 órákor a *fiú- és leánytanonez* munka- és rajz-kiállítás fog megnyitni az Attila-uteza 12. sz. a. levő igazgatói iroda- s rajzterem helyiségében. Ezen kiállítás nyitva lesz június hó 23. délutáni 6 óráig, a mikor is a jutalmak fognak kiosztatni. A női kézimunkára járt növendékek vizsgálja f. é. június hó 23-án d. u. 3–5-ig fog megtartatni Attila-uteza 12. sz. a. igazgatói irodában és rajzteremben. — *A Toldy-utcai állami elemi fiúiskolában* az 1902–3. tanévi zárvizsgálatok a következő sorrendben fognak megtartatni: Június hó 12-én, 13-án és 15-én a hittani vizsgálatok, 17-én, 18-án, 19-én és 20-án az osztályvizsgálatok. Június hó 26-án d. e. 8 órákor hálaadó istentisztelet, bizonyítványok és értesítők kiosztása.

— **Az ujpesti m. kir. állami faipari szakiskolában** az 1902–903. tanévi záró vizsgálatok június hó 24-én Vig Albert orsz. iparoktatási főigazgató jelenlétében tartatnak meg és pedig: délelőtt 9 órától 12 óráig a IV. osztály vizsgálja, délután 3 órától 6 óráig a II. és III. osztály vizsgálja. A vizsgálatok alkalmával az összes tanulók rajzaiból, valamint a segédek tanfolyamán készített rajzokból kiállítás rendeztetik, a mely a június 28–29-iki kettős ünnep alatt is a t. közönség megtekintése céljából nyitva marad. A vizsgálatokon való részvételre, valamint a kiállítás megtekintésére az érdekelteket közönséget ezennel tisztelettel meghívja az igazgatóság.

— **Névmagyarosítás.** Dr. *Feldmann Gyula*, valamint kiskori gyermekei, Andor és Miklós, családi nevét „Fadgyas”-ra, továbbá kiskori *Deutsch Jolán*, *Gizella* és *Mária* családi nevüket „Deresényi”-re magyarosították át a belügyminiszter engedelmével.

— **Az ujpesti ipartestület** előljáróságának mult havi forgalma a következő: munkaviszony 998 esetben fordult elő, ebből iparossegéd 653, a többi gyári munkás, iparossegéd munkába lépett 350, abból kilépett 353, munkakönyv kiadott 108, ideiglenes igazolvány 11, tanonez szerződöttetett 27, felszabadult 25, iktatói szám 295, panasz beadott 36, ebből hivatalból 26 intéztetett el. Pénztári jelentés szerint bevétel 630 kor. 50 fill., kiadás 537 kor. 45 fill., összes maradvány az év elejétől számítva 7426 kor. 84 fill.

— **Jegyzőválasztás.** Rákospalota képviselőtestülete f. é. június hó 13-án tartott közgyűlésén választotta meg közigazgatási II-sod jegyzőjét. Megválasztott a 14 pályázó közül *Pál József* dadi (Komárom-m.) jegyző 25 szavazattal, *Berényi Antal* 16 és *Szlaesányi János* 3 szavazata ellenében. A megválasztott nyomban le is tette az esküt.

— **Eljegyzés.** *Melezer Gyula* Vácz járás szolgabírója eljegyezte *Ráday Irma* kisaszszonyt, *Ráday* gyártulajdonos leányát Budapestről.

— **Hír a Nemzeti Szalonból.** A Nemzeti Szalonban ez idő szerint rendezett rajz- és akvarell-kiállításon *Pörge Gergely* festőművészünknek a „*Piaczon*” és „*Tanulmány*” című művét a kormány az állam részére vásárolta meg.

— **Zártkörű táncvizgalom.** Az „Ujpest-Rákospalotai Atlétikai Klub” sporttelepe javára f. évi július hó 1-én: a rákospalotai „*Parkvendéglő*” összes helyiségeiben zártkörű táncvizgalmat rendez. Kezdeté este 8 órákor. Személyjegy 1 korona. Jegyek kaphatók a rendező-bizottság tagjainál és este a pénztárnál. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság fedett helyiségben lesz.

— **Nyári mulatság.** Az „Ujpesti Walz-féle Korona Asztaltársaság” vígalmi bizottsága f. évi június hó 28-án, a „*Három Huszárhoz*” címzett vendéglő összes helyiségeiben, (Nyár-uteza 28. sz. alatt) táncvizgalommal, világposta-, tombola-játék-, konfetti- és szerpentin-dobással egybekötött nyári mulatságot rendez. Kezdeté d. u. 4 órákor. Belépti-díj: Személyjegy ára előre váltva 60 fillér, a pénztárnál 80 fillér. Családjegy ára előre váltva 1 K 20 fillér, a pénztárnál 1 K 40 fillér. A tisztá jövedelem a szegénygyermek felruházására fordítatik. A mulatságon a Budapesti *Lang-gyári dalkör* közreműködik.

— **Labdarugás.** Rendkívül szép és élvezetes mérkőzés folyt le f. hó 14-én, vasárnap a népszigeti sporttelepen. Az „Ujpesti Torna Egylet” I. csapata mérkőzött a 33-as

football klub I. csapatával és az ujbpestiek csapata 7:2 arányban nem remélt fényes győzelmet aratott a 33-asokon. A nagyszámú, díszes közönség az első perctől kezdve a legnagyobb érdeklődéssel nézte a mindvégig élvezetes és érdekes játékot, a melyben derék ujbpesti játékosainak fényes tanúbizonyságot adtak úgy az összjátékban, mint az egyes támadásokban kiváló képességeikről és haladásukról. — Vasárnap ismét mérkőzés lesz, az „Ujbpesti Torna Egylet” I. csapata és a „Magyar Testgyakorlók Köre” kombinált csapata között.

I R O D A L O M.

*A szerb vérfürdő. A belgrádi véres, borzalmas események foglalkoztatják most a közvéleményt. A közkeveltségnek örvendő *Csillag Máté* által szerkesztett „Képes Családi Lapok” ez a 25 éve fennálló szépirodalmi hetilap *Sándor* és *Drága* lemezárása alkalmából rendkívüli számot adott közlére, mely az összes eddig megjelenteknél sokkal kimerítőbben, bővebben érdekfeszítően tárgyalja az Obrenovics család végpusztulásának történetét. Az igen érdekesen megírt számot több mint 50 *kitűnő kép* tarkítja, melyet a Karagyorgyevics és Obrenovics család 100 éves viaskodásait tárják elénk.

Megtaláljuk a „Képes Családi Lapok” ezen számában a paraszt dynasztia keletkezésének, a Karagyorgyevicsoknak, Obrenovicsoknak, Milánnak, Natáliának, Sándornak, Dragának igen hű élettörténeteit és az események méltatását egészen a rémes királygyilkos éjjelig.

„Asszony! Golyó! Tör!” ezimmel rendkívüli érdekfeszítő regény kezdődik meg, mely Szerbia jelenéből és közel multjából meríti alakjait és illusztrációit. A regényt *Dorsay Arnó* ismert regényíró írta.

A „Képes Családi Lapok” ezen rendkívül érdekes száma kapható minden nagyobb könyvkereskedésben és megrendelhető 40 fillér előzetes beküldése ellenében a kiadóhivatalban Budapest, VI. O-utca 12. Különben a „Képes Családi Lapok” előfizetési ára 3 óra esekély 3 korona.

Irodalmi értesítő. A Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) es. és kir. udv. könyvkereskedés *Irodalmi értesítőjének* most megjelent júniusi száma a vizsgai jutalomkönyvek jelentőségéről cikkeznek s melléklet képen közli a jutalomkönyvek teljes jegyzékét iskolák szerint rendezve árjelöléssel együtt. Tardos Viktor szenzációs sikerű tragédiájáról száz, a *Neró anyjától* s bemutatja a szerző

arczképét is. *Stein Aurd* hírneves hazánkfia felolvasását ismerteti a következő ezikk. *Scossa Dezső* tanulmányáról irt könyvét egy harmadik, *Csiky Kálmán* kiváló Tacitait fordításából ad részletet egy további érdekes különféle rovatában tájékoztat a legközelebb megjelenő könyvek egész soráról, a melyek közül kiemeljük *Tóth Béla* könyvét a *spiritizmusról*. A könyvek iránt érdeklődő művelt közönségnek legjobb tanácsadója és tájékoztatója az *Irodalmi értesítő* a melyet a kiadóczég kívánatra minden érdeklődőnek ingyen megküld.

*Az *Állatok Világából* a 97-dik füzetet küldte szét a vállalat kiadóhivatala, amely szokott pontossággal adja közre Brehm gyönyörű művének mindig érdeklődéssel várt újabb és újabb füzeit. A most megjelent részhez feketenyomatu műlapot is esatolt, amely gondos kivitelben a ják-ot ábrázolja. Ebben a füzetben az antilopokról van szó s a esodás szépen megírt szöveget

rajzok is élénkítik. Így például hű rajzát kapjuk a kámának, a esikos gnumak, a fehér farku gnumak, a bóbítás antilopnak, a négy-szarvu- és kőszáli antilopnak, a fehérhasu oribinek, a vízi- és bokorlakó antilopnak és más antilopoknak. Az *Állatok Világa* a *Légrády* testvérek kiadásában jelenik meg s egy füzetenként, mint kötetenként is megszerezhető. Egy-egy füzet ára 80 fillér, egy köteté pedig 18 korona.

**Árpád-ut 4. sz. házban
üzlethelyiségek lakással s
még kisebb-nagyobb laká-
sok azonnal is kiadók.**

Butorüzlet-megnyitás.

Van szerencsénk Ujbpest n. é. közönségének b. tudomására adni, hogy **május 1-től** kezdve Árpád-ut 60. szám, a „Központi Szállodá”-val szemben egy dusan felszerelt

Butorüzletet

nyitottunk, a hol is készpénzfizetés mellett, részletre vagy kölcsön-butorok a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig kaphatók.

Saját készítményű **hálószoba-, ebédlő-, szalon-, előszoba-, iroda-, könyvtár-, stb. berendezések**, ugyszintén egyes darabok is — teljes garancia mellett, — rendkívül jutányos áron beszerezhetőek.

Megrendelések a legpontosabb kivitelben gyorsan eszközöltetnek.

A n. é. közönség b. pártfogását és megrendeléseit kéri:

az Ujbpesti asztalos-mesterek saját készítményű butor-raktára

Ujbpest, Árpád-ut 60. szám, a „Központi Szállodá”-val szemben.

TELEFON-SZÁM: 44-65.

7-10

Fuchs Antal és József kő- és könyvnyomdája

Ujbpest, István-utca 9. sz.

Ajánlkoznak a könyvnyomdai szakba vágó munkák szabatos, gyors és pontos elkészítésére a legjutányosabb árak mellett.

Elvállalnak hirdapok és művek minden nyelvben, körlevelek, táblázatok, esketési, gyűlési és egyéb meghívók, gyászjelentések, községi, ügyvédi és minden más hivatalbeli, kereskedelmi és egyletbeli nyomtatványok, szállítólevelek, falragaszok, vonalzott üzleti könyvek, folyóiratok stb. stb. a legmérsékeltebb árakon való elkészítését.